

Kto tromfne BABKU GAUNERKU? No predsa OBLUDA Z LADU!!!

David Walliams

OBLUDA

L'ADU

⚡ OBLUDA ⚡
L'ADU^Z

David Walliams

⚡ OBLUDA ⚡
L'ADU

Ilustroval Tony Ross

slovar

Text copyright © David Walliams 2018
Illustrations copyright © Tony Ross 2018
Cover lettering of author's name copyright © Quentin Blake 2018
Translation © Oľga Kralovičová 2019
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2019

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu David Walliams: The Ice Monster,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve HarperCollins Childrens Book,
London 2018, preložila Oľga Kralovičová.
Zodpovedná redaktorka Jana Lučeničová
Editorka Katarína Škorupová
Sadzba a zalomenie ITEM, spol. s r. o., Bratislava
Tlač KASICO, a. s r., Bratislava

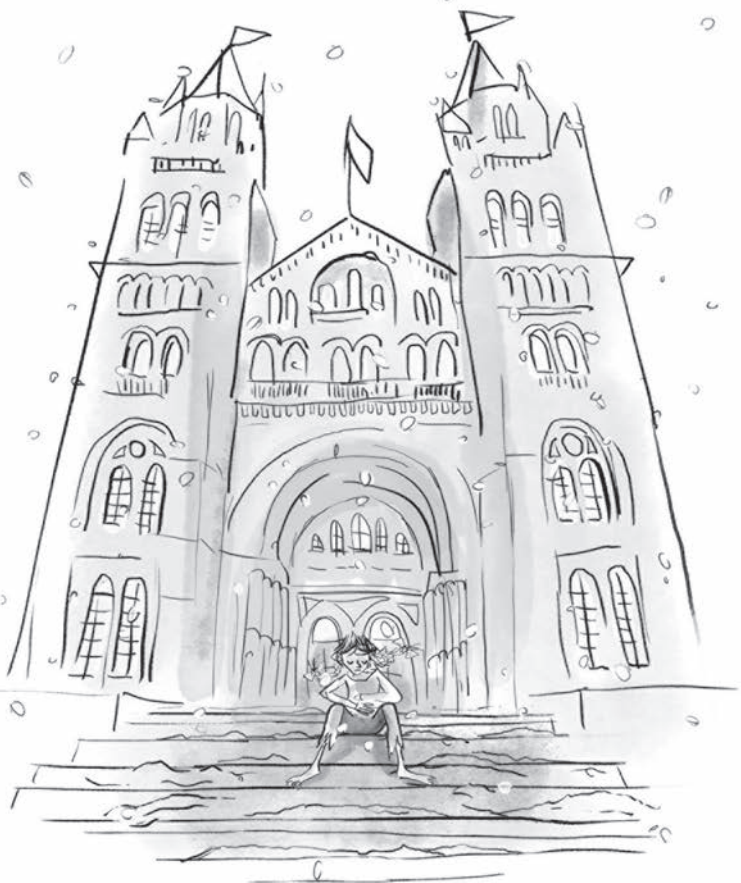
Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným
odporúčaním pre konečných predajcov.

ISBN 978-80-556-4140-9

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

Alfredovi
Vždy si v mojom srdci.
Ocko x

ĎAKOVAČKY

ĎAKOVAČKIJEM VŠETKÝM TÝMTO LUDOM:

EXEKUTIVUS VYDAVATELIUS

**Ann-Janine
Murtaghová**

ILUSTRATORIUS
MAGNIFIKUS

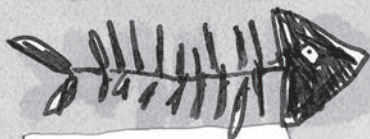
Tony Ross

Agentus literarius
Paul Stevens

ŠEFUS GENERALIUS
Charlie Redmayne

Redaktorius
Alice Blackerová

MARKETINGUS
ET PROPAGACIUS DIREKTORIUS
Geraldine Stroudová

VYDAVATELIUS

Rachel Denwoodová

ŠÉFUS KNIHUS

Kate Burnsová

ŠÉFUS KNIHUS

Harriet Wilsonová

MANAŽÉRUS

Samantha Stewartová

DIREKTÓRIUS

Val Brathwaite

KREATÍVUS UMELECIUS

Sally Griffinová

DIZAJNIUS

Matthew Kelly

DIREKTÓRIUS UMELECIUS

David McDougall

DIZAJNIUS

Elorine Grantová

DIZAJNIUS

Kate Clarková

AUDIUS KNIHUS

Tanya Houghamová

Píše sa rok 1899

a sme vo viktoriánskom Londýne. Zoznámte
sa s postavami príbehu...

Elsie je sirota bez domova, ktorá žije
na londýnskych uliciach.

Dotty je upratovačka
v Prírodovednom múzeu.
Je rovnako strelená
ako jej metla a mopy.

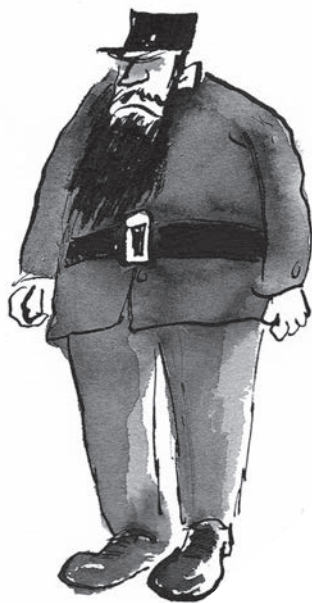

Vojak Thomas je Dottin
priateľ, najmenší vojak
v dejinách britskej armády.
Jeho spolubojovníci ho volajú
Kraťúch. Teraz je v penzii
a žije v domove pre vyslúžilých
vojakov – v tzv. Chelsejskom
špitáli a je teda chelsejský
penzista.

Pani Skysňa je protivná stará baba, ktorá vedie **VAŠU BASU** (pardon – **VAŠU SPÁSU** – keby sa nešíkovne nenaklonilo písmeno S), domov pre nechcené deti.

Pán Facka je drsný strážca v múzeu, neslávne známy svojimi okovanými topánkami.

Komisár Štek je obávaný šéf londýnskej mestskej polície, preslávený svojimi malými fúzikmi.

Profesor pred mnohými rokmi pracoval v múzeu ako špičkový vedec, až kým sa jeden z jeho pokusov neskončil katastrofou.

Lady Broková je šľachtická, ktorej vášňou je lov zveri. Po celej Afrike strieľa slony, žirafy aj levy a ich telá nosí do múzea, aby ich vypchali a vystavili.

Admirál je jediný námorník, ktorý žije v špitáli. Vyhodili ho z domova pre starých námorníkov za to, že bol ustavične pod parou a robil neporiadok.

Plukovník a **generál** sú tiež vyslúžilci, ktorí žijú v Chelsejskom špitáli.

Jednooký **starší seržant**
má na starosti všetkých
a všetko, čo prichádza
a vychádza zo špitála.
Pamätajte si to!

Na všetkých vyslúžilcov
v Chelsejskom špitáli
dohliada desivá **hlavná**
sestra.

Kráľovná Viktória, vládkyňa
britskej ríše. V roku 1899
bola na tróne už šesťdesiatdva
rokov ako najdlhšie vládnuca
panovníčka v britskej
histórii.

Abdul Karim je vždy
po kráľovninom boku.
Je to jej pekný mladý
indický komorník, známy
tiež ako Munshi.

Sir Ray Vycivester je mohutný riaditeľ múzea.

Muž s reklamnými tabuľami chodí po uliciach a snaží sa všetkých presvedčiť, že KONIEC JE BLÍZKO.

Kapitán je veliteľom lode jej veličenstva *Argonaut*, ktorá bola v roku 1899 jednou z najmodernejších vojnových lodí kráľovského námorníctva.

Banda Lepkavé prsty je banda drsných
a ostrieľaných detí, ktorí sú neslávne známe ako
najlepší zloději v Londýne.

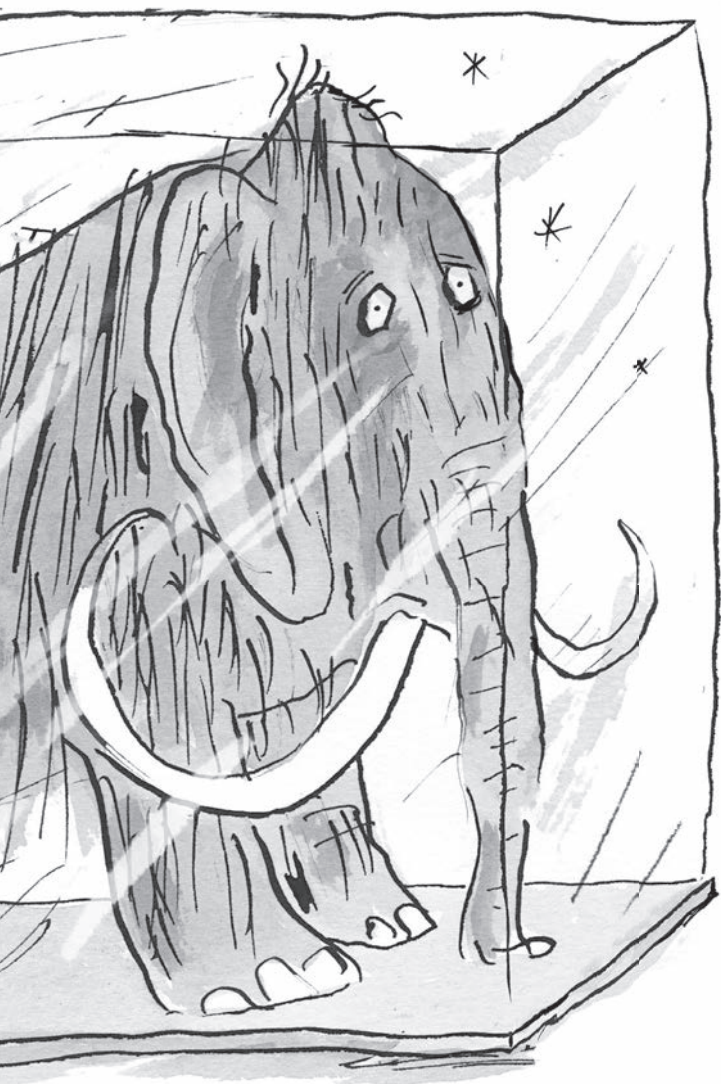
Raj Prvý má svoju vlastnú cukrovinkársku ríšu –
alebo cukríkový vozík.

A v poslednom rade...

... je tu **OBLUDA Z ĽADU**, mamut srstnatý,
ktorý zomrel pred desaťtisíc rokmi. Zviera,
dokonale zachované v ľade, objavili
polárnici v Arktíde.

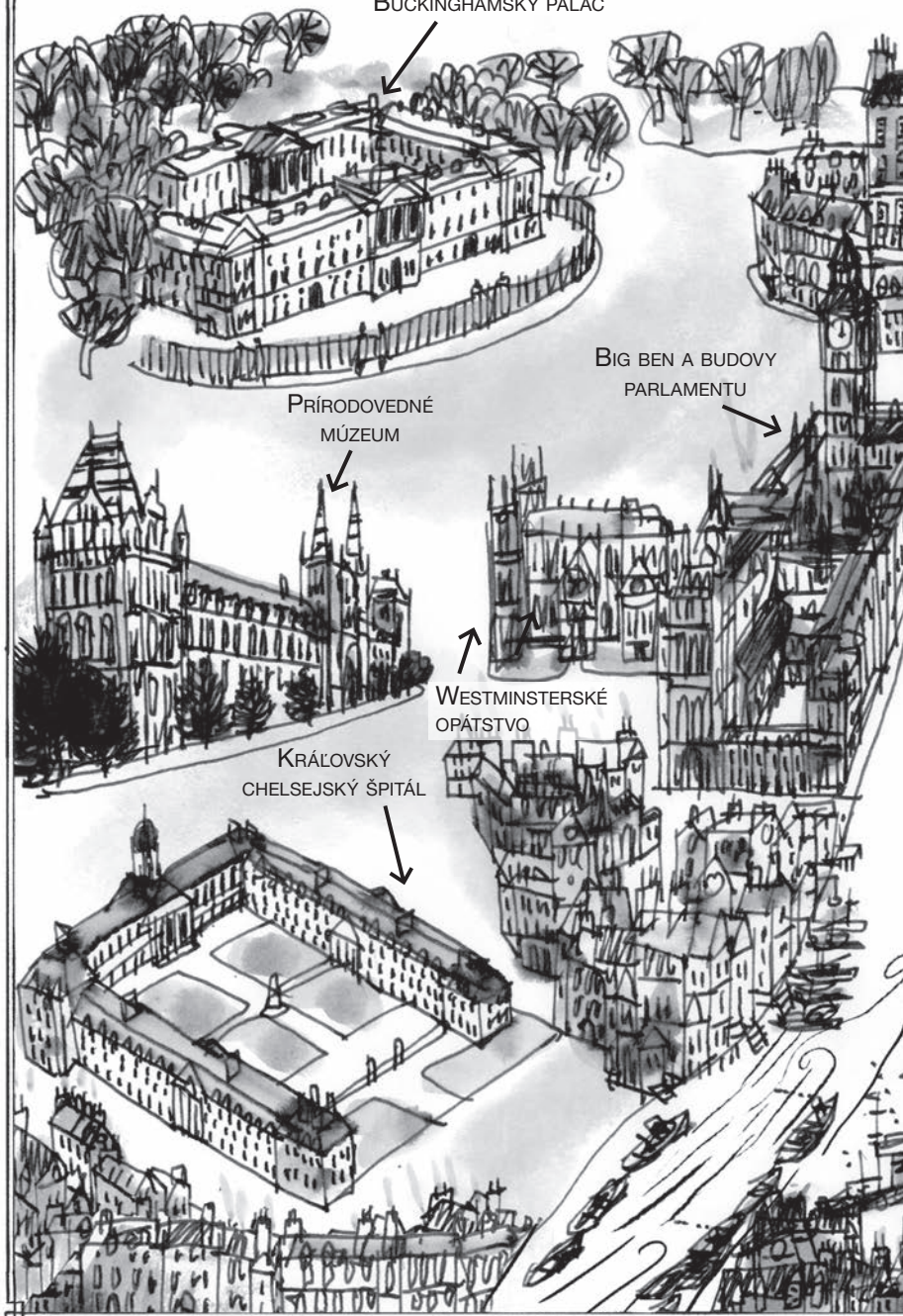
BUCKINGHAMSKÝ PALÁC

PRÍRODOVEDNÉ
MÚZEUM

BIG BEN A BUDOVY
PARLAMENTU

WESTMINSTERSKÉ
OPÁTSTVO

KRÁLOVSKÝ
CHELSEJSKÝ ŠPÍTÁL

SÍDLO PŘEDSEDU VLÁDY
DOWNING STREET 10

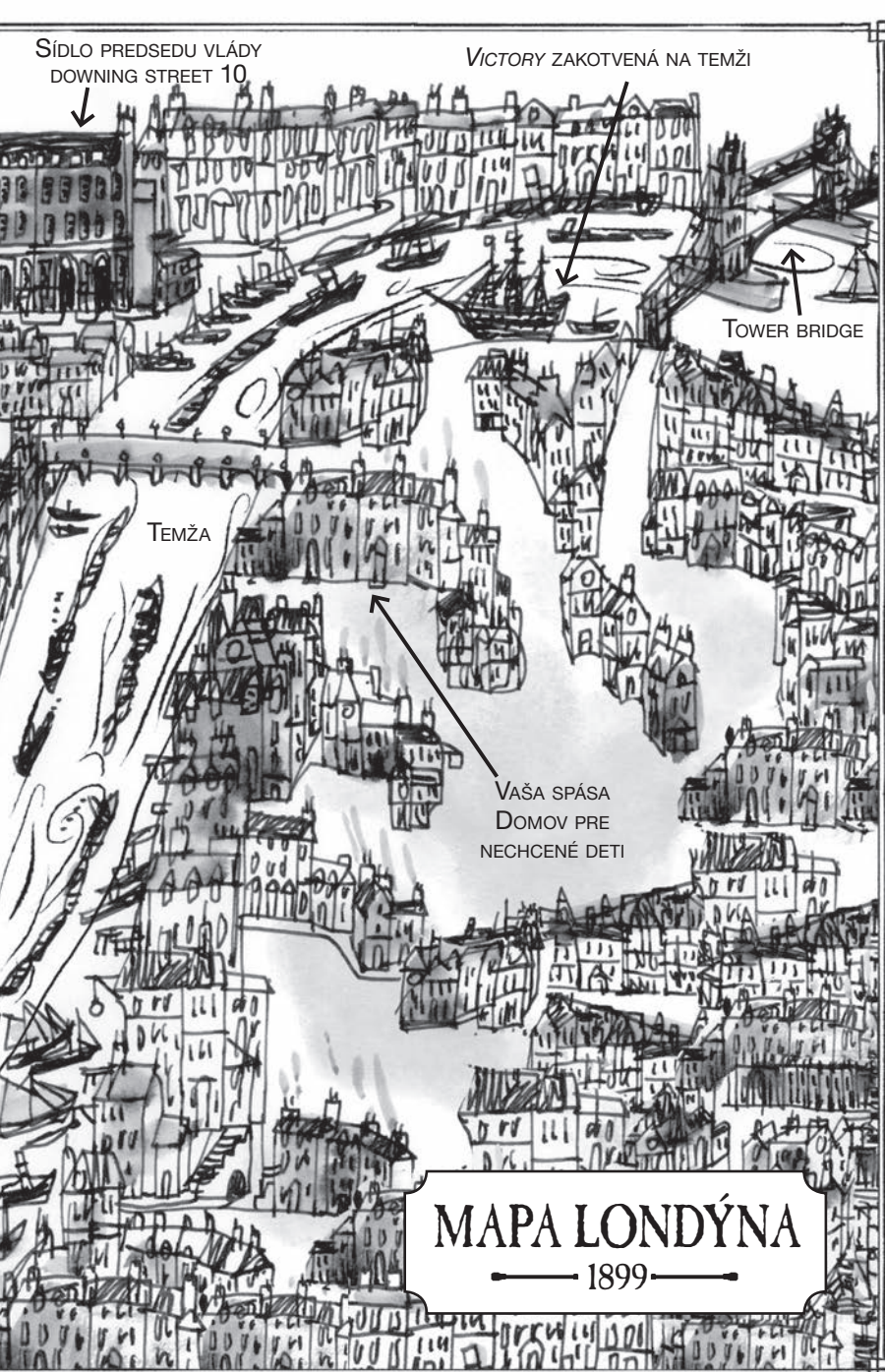
VICTORY ZAKOTVENÁ NA TEMŽI

TOWER BRIDGE

TEMŽA

VAŠA SPÁSA
DOMOV PRE
NECHCENÉ DETI

MAPA LONDÝNA
— 1899 —

I. ČASŤ

LONDÝN

1899

ŠVÁBY NA RAŇAJKY

V jedno pochmúrne zimné ráno na schody sirotinca v zadnej uličke Londýna niekto odložil bábätko. Nebol pri ňom žiadny lístok, žiadne meno ani žiadna stopa, kto tento malý človečik je. Iba vrece od zemiakov, v ktorom bolo bábätko zabalené, keď okolo neho padal sneh.

Za viktoriánskych čias sa často stávalo, že novorodencov niekto odložil pri sirotincoch, špitáloch či domoch obyvateľov vyššej triedy. Ich zúfale chudobné matky dúfali, že tieto domy deti prijmu a poskytnú im lepší život, než by mohli rodiny, v ktorých sa narodili.

Bolo však ťažké predstaviť si horší začiatok života
pre toto bábätko ako v domove pre nechcené deti.

Bývalo tu dvadsaťšesť sirôt, všetky natlačené v jednej izbe, kde ich malo spať osem. Deti tu boli zamknuté, večne hladné a bité. Navyše boli nútené vo dne, v noci pracovať. Z drobučkých súčiastok museli skladať pánske vreckové hodinky, až kým neoslepli.

Všetky tieto deti boli až neuveriteľne chudé a namiesto šiat nosili špinavé handry. Siroty mali tváre čierne od sadzí, takže v šere ste videli iba ich malé očka, v ktorých sa skrývala nádej.

Keď prišlo do siroťníka nové bábätko, všetky ostatné deti mu vymýšľali meno. Išli do radu podľa abecedy, aby ich mená boli čo najodlišnejšie. V tú noc, ako sa na schodoch našlo bábätko vo vreci od zemiakov, prišli po písmeno E. Keby dievčatko boli našli deň predtým, možno by sa volalo Doris. O deň neskôr by mu možno prideliť meno Frank. No pomenovali ho **Elsie**.

Toto väzenie pre siroty viedla **zlá** stará baba, ktorá sa volala pani Skysňa. Stále sa mračila a od hlavy po päty bola obsypaná bradavicami. Mala toľko bradavíc, že aj jej bradavice mali bradavice. Úsmev na tvári jej vyvolalo jedine poriadne vzlykajúce dieťa.

Skysňa vždy zožrala všetko jedlo, ktoré ľudia darovali pre siroty, takže jej zverenci mali na raňajky šváby a na obed a večeru to isté.

„Ten odporný hmyz vám bude stačiť!“ smiala sa.

Keď niektoré dieťa prehovorilo po tom, ako museli sfúknuť sviečky, Skysňa mu napchala do úst

svoju plesnivú starú pančuchu a muselo ju tam mať celý týždeň.

„To ťa naučí byť ticho, ty táraj!“

Keď deti spali na studenej kamennej podlahe, strčila im pod košeľe dážďovky, takže sa s vreskotom zobudili.

„ÁÁÁÁ!“

„HO! HO! HO! DAREBÁCI!“

Skysňa na siroty kýchala...

„HAPČÍ!“

... a vysmrkala sa im vždy do vlasov.

„SMRK! DARMOŽRÁČI!“

Každý týždeň sa museli „kúpať“. Kúpeľ spočíval

v tom, že siroty jednu po druhej ponárala do suda
plného červíkov. „Červíky z vás zožerú špinu, vy
špinaví naničhodníci!“ vyškierala sa Skysňa.

Aby potom deti vyschli, pripla ich za uši kolík-
mi na šnúru na bielizeň.

PINK!

Raz pristihla Elsie, ako si vo vrecku schováva
svojho obľúbeného potkana, s ktorým sa spriateli-
la. Skysňa ho chytila a hádzala ako loptu.

BUM!

„JOJ!“

ŠVÁC!

„ZÁSAH!“

Ak mala Skysňa pocit, že niektorá sirota sa na ňu čudne pozrela, strčila mu do očí špinavé tučné prsty.

„AU!“

„TO MÁŠ ZA TIE KSICHTY!“

Na Vianoce siroty dostali špeciálny darček. Postavili sa do radu a každá dostala štedrý úder po zadku Štedrou knihou kolied.

P L E S K !

„Veselé Vianoce, decko!“ škodoradostne zvolala pri každom údere Skysňa.

Elsie pretrpela vo VAŠEJ BASE desať dlhých ťažkých rokov. Pri živote ju držal iba sen, že jedného dňa sa nejakým zázrakom zjaví jej mama a zoberie ju odtiaľ. Lenže tá neprišla. Keď dievčatko vyrástlo, vymýšľalo si o nej čoraz neuveriteľnejšie príbehy.

Jej mama je cestovateľka a skúma džungľu.

Alebo akrobatka v putovnom cirkuse.

Ba ešte lepšie, je to pirátka a prežíva dobrodružstvá na širom mori.

Každý večer pred spaním si pre svojich osirených druhov vymýšľala príbehy. Po čase sa z nej stala vynikajúca rozprávačka. Všetky ostatné deti mala, takpovediac, vo svojej špinavej hrsti.

„Potom sa mama ocitla na tmavom, veľmi tmavom mieste. Bolo to brucho **obrovskej** modrej veľryby...”

„Mama utiekla kmeňu ľudožrútov, čo nebolo ľahké, keďže jej už zjedli ľavú nohu...”

„**Bum!** Mama stihla hodiť bombu do Temže, takže nikto nezahynul. To bola práca tajnej agentky. Koniec.”

Keď ten večerný príbeh Elsie dorozprávala, ostatné siroty volali:

„Ešte!”

„Ešte nechceme ísť spať!”

„**PROSÍM, ELSIE, EŠTE JEDNU!**”

Raz večer deti vykrikovali tak veľmi, že zobudili Skysňu.

**„UŽ! ŽIADNE! ROZPRÁVKY!
TY! PROTIVNÁ MALÁ BEŠTIA!”**

zúrila babizňa a pri každom slove treskla Elsie metlou. Hnilá ponožka, ktorú napchala Elsie do úst, iba napoly stlmila jej výkriky.

„Á! Á! Á!“

Bitka bola taká krutá, že Elsie neverila, že to prežije. Jej malé teličko bolo samá modrina. Vedela, že musí ujsť, inak *zomrie*.

OPIČIE CHODIDLÁ

Elsie milovala všetky potkany a holuby, ktoré sa dostali do VAŠEJ BASY. Ak mala nejaké jedlo, podelila sa oň s nimi a ošetrovala im zlomené krídla i nohy. Ony sa k nej za to pritúlili a cítila sa tak menej osamelo. K týmto zvieratám, ktoré Skysňa nazývala háved', Elsie cítila hlbokú náklonnosť. Pre dievčatko to boli malé tvory, ktoré sú na svete samy tak ako ono.

Elsie si všimla, kadiaľ sa potkany dostávajú do siroťníka – prelezú cez deravú rúru, ktorá vedie zo stropu.

Elsie sa jednou vecou od ostatných sirôt líšila a tou boli jej chodidlá. Nemala obyčajné chodidlá. Mala ich ako opica.

Vďaka dlhým hrubým prstom na nohách mohla všeličo chytiť ako prstami na rukách, a preto bolo pre ňu lezenie brnkačka. A tak sa raz večer, keď všetci ostatní zaspali, vyšplhala po rúre, aby zistila, odkiaľ potkany lezú. Tak ako predpokladala, pri strope bola v stene malá diera veľkosti potkana.

Každý večer po zhasnutí sviečok Elsie pomocou svojich opičích chodidiel vyliezla po rúre. Keď už bola hore, odškrabovala nechtami murivo. Noc čo noc takto škriabala a škriabala a diera bola zo dňa na deň väčšia.

ŠKRAB! ŠKRAB! ŠKRAB!

Napokon Elsie vyškrabala dostatočne veľkú diery, aby cez ňu pretisla svoje drobné chudé telo. Ne-

mohla však odísť z VAŠEJ BASY bez rozlúčky so svojimi dvadsiatimi piatimi priateľmi.

„Zobudte sa!“ zavolala potichu. Z tmy sa začali vynárať malé očká. „Dnes v noci utečiem. Kto ide so mnou?“

T I C H O .

„Kto ide so mnou?“

Ozval sa šepot:

„Ja sa bojím,“ a „Skysňa nás zabije,“
a: „Chytia nás a dobijú na smrť.“

Najmenšia zo všetkých bola Nancy. Elsie pre ňu bola ako staršia sestra. Zašepkala:

„Kam ideš?“

„Neviem,“ odvetila

Elsie. „Hocikam, len preč odtiaľto.“

„Nezabudni na nás, prosím.“

„Nikdy!“

„Sľubuješ?“

„Sľubujem,“ povedala Elsie. „Jedného dňa sa zase uvidíme – viem to.“

„Budú mi chýbať tvoje príbehy,“ povedal Félix.

„Aj mne,“ dodal Percival.

„Keď sa nabudúce stretneme, porozprávam vám o najväčšom dobrodružstve všetkých čias.“

„Veľa šťastia, Elsie,“ zaželala jej Nancy.

„Vždy budete tu,“ odvetila Elsie a potľapkala si po hrudi – tam, kde je srdce.

Naposledy sa vyšplhala
po rúre. Pretisla sa
cez dieru
v stene
a vzápätí
zmizla.

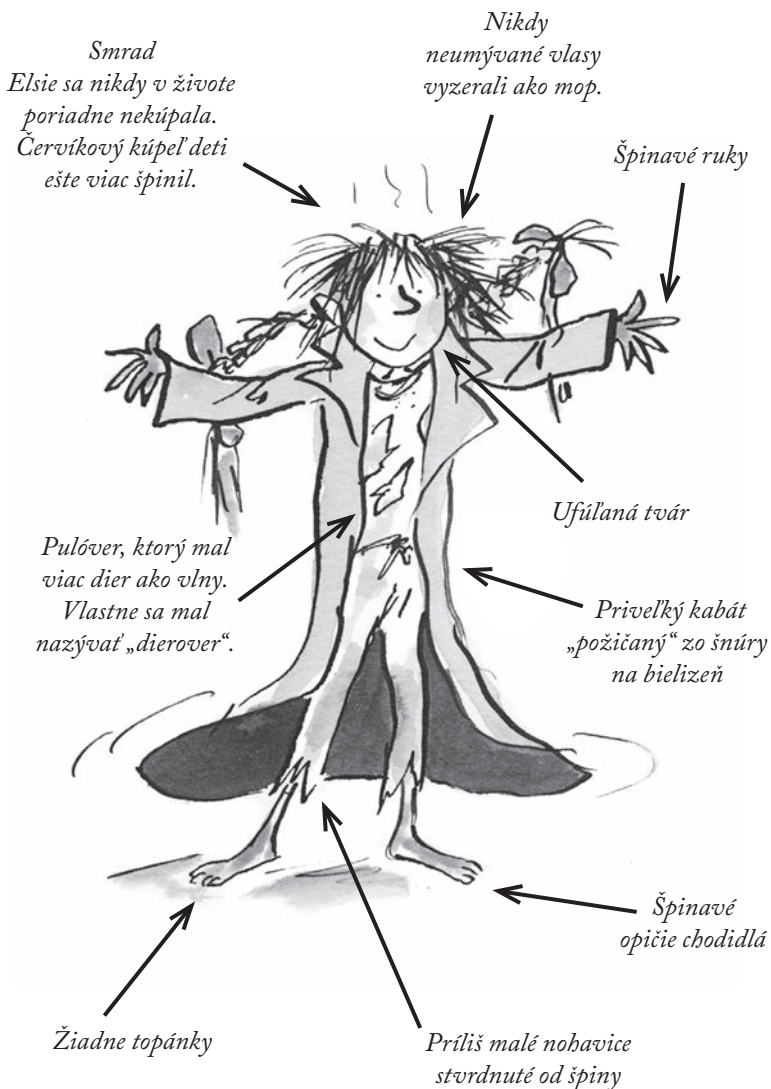

SMRAD

Elsie bežala a bežala, ako len vládala. Neodvážila sa ani obzrieť. Bola na slobode, ale sama na londýnskych uliciach, hoci nikdy predtým nevytiahla päty zo sirotinca. Teraz sa musela starať sama o seba. Veľké mesto bolo strašidelné, najmä pre malé dievčatko. **NEBEZPEČENSTVO** striehlo za každým rohom.

Onedlho sa však Elsie naučila kradnúť jedlo zo stánkov na trhovisku. Namiesto postele mala starú plechovú vaňu, v ktorej spávala prikrytá novinami. Elsie si predstavovala, že je to veľká posteľ so štyrmi stĺpikmi ako pre kráľovnú. Keďže nemala ani domov, ani rodinu, bola takzvaný uličník. Viktoriánsky Londýn ich bol plný.

ULIČNÍČKA ELSIE

Elsie nevyzerala ako **hrdinka**.

Ako však onedlho zistíte,

hrdinovia majú rôzne

Podoby
i veľkosti.

ZLODEJKA
ODBORNÍČKA

Život na uliciach Londýna mal svoje výhody. Spávate pod hviezdami. Jete rôzne čerstvé ovocie a zeleninu, jednoducho, čo len dokážete potiahnuť. No najlepšie je, že všetko sa dozviete medzi prvými. Správy sa šíria rýchlo. A toto bola **VELKÁ** novina.

Keďže Elsie nikdy nechodila do školy, nevedela čítať ani písať. Predajcovia novín však vykrikovali okoloidúcim titulky.

**„VŠETKY INFORMÁCIE
NÁJDETE TU!
OBLUDA Z L'ADU
OBJAVENÁ V ARKTÍDE!“**

The Evening Standard

NÁLEZ STOROČIA!

OBLUDA

OBJAVENÁ V ĽADE NA
SEVERNOM POLE!

The London Chronicle

NAŠLA SA
OBLUDA
POCHOVANÁ
V

ĽADE!

The Evening Standard

HISTORICKÝ OBJAV!
Z ĽADU VYKOPALI

MŔTVU
OBLUDU!

The London Chronicle

NAČISTO
ZMRZNUTÁ
OBLUDA
Z ĽADU

The Times

OBLUDA Z ĽADU
MÁ DESAŤTISÍC
ROKOV, HOVORÍ
ODBORNÍK!

Je to možné?

Naozajstná živá obluda?

Desaťtisícročná?

Elsie už bola dosť veľká, aby vedela, že obludy neexistujú, ale zároveň dosť malá na to, aby verila, že by existovať mohli.

Dievčatko si práve na raňajky potiaholo jablko zo stánku trhovníka. Spokojne prežúvalo a prepletalo

sa pomedzi džentlmenov vo vysokých klobúkoch, ktorí mierili do práce, až prišlo k novinovému stánku.

„Zmizni, ty malá zlodejka!“ odháňal ho predavač novín. Buchol dievča po zátylku zrolovaným výtláčkom *The Times*.

PLESK!

Uličníkov každý deň nejaký dospelý udrie. Sú najnižší z najnižších. Po bitke metlou vo VAŠEJ BASE to však bola vítaná zmena.

„Chcem sa iba pozrieť!“ prosila Elsie.

„Noviny nie sú na pozeranie. Tie si musíš kúpiť. A teraz sa stratí! Prv než ťa kopnem tam, kam slnko nesvieti!“

Elsie nemala rada kopance do zadku, a tak sa na muža usmiala a pomaly odchádzala. Zahla do bočnej uličky a potom zozadu zo svojich špinavých nohavíc vytiahla výtlačok novín *The Times*. Elsie bola zlodejka odborníčka.

Na prednej strane boli **veľké tučné písmená**. Elsie vedela, že tvoria slová, ale pre ňu to boli iba háky-báky. Obrázok pod tým ju však oslovil. Bol na ňom zvláštny tvor, ktorý vyzeral ako slon.

Raz strčila hlavu do otvoru v cirkusovom stane, aby sa mohla zadarmo pozrieť na predstavenie, a videla slona, ako predvádza rôzne triky. Tento slon však mal hustú srst a dlhé dohora zatočené

kly. Bol uzavretý v obrovskej kocke ľadu a okolo neho stálo niekoľko polárnikov s pyšnými tvármi. Napriek tomu, ako čudne ten tvor vyzeral, Elsie nepovažovala to úbohé zviera za obludu. Oblúd sa ľudia boja. Tohto tvora však mala chuť objat'.

Pomyslela si, že zviera vyzerá oveľa menšie ako slon, ktorého videla v cirkuse. Možno je to bábätko. Napriek tomu, že je mŕtve tisícky rokov, stále vyzeralo stratené a osamelé.

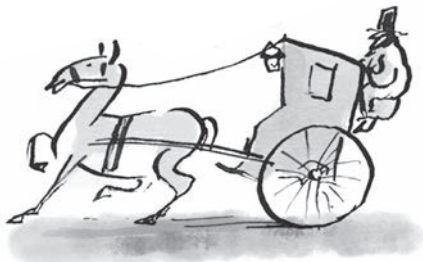

„Sirota,“
zašepkala si Elsie.
„Ako ja.“

SVET ZÁZRAKOV

Uličníčka Elsie vždy všetko s odstupom sledovala. Každý deň videla okolo seba rušný londýnsky život. Po ulici uháňali kočy ťahané koňmi,

deti v rovnošatách
kráčali do školy,

páni a dámy ju prekračovali
cestou z Kráľovskej opery.

